[2024] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਐੱਮ. ਅਰੁਮੁਗਮ

ਬਨਾਮ

ਅੰਮਾਨਿਅਮੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 8642)

8 ਜਨਵਰੀ, 2020

[ਐੱਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ ਅਤੇ ਦੀਪਾਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956-ਉਪ ਧਾਰਾ 4 (ਬੀ) 6,8,19 ਅਤੇ 30-ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ-ਕਰਤਾ ਦੀ ਨਾਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ - ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣਾਇਆ, ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ-ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਹਰੇਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕਿ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 5 (ਪਤਨੀ) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਬੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ. ਮੁਦਈ (ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਧੀ) ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4-ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ-ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 3-5 ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਰੀਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਡੀਡ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ - ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹਿੱਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਕਲਾਸ-1 ਵਾਰਸ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 30 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ-ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਪਲੈਟਨੀਫ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਰਤਾ ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਹੈ, ਨਾਬਾਲਗ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੀ-ਕਰਤਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੈ-ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਕਰਤਾ ਉਸ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੋਵੇਗਾ-ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਮਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਇਹ ਗਾਰਡੀਅਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਹਿੰਦੂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਐਕਟ, 1956-ਉਪ ਧਾਰਾ 6,8-ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956-ਧਾਰਾ 30-ਧਾਰਿਤਃ ਧਾਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ-ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਹਿੱਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਰਗਾ ਹੋਣਾ ਸੀ-ਹਿੰਦੂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਐਕਟ, 1956-ਉਪ ਧਾਰਾ 6,8

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956-ਧਾਰਾ 6 ਦਾ ਉਪਬੰਧ -ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾਃ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੰਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ਜ ਸਿਰਫ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਗੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਪਰੰਤੂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਲਾਸ-1 ਮਹਿਲਾ ਵਾਰਸ ਹੈ, ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੇ ਵੰਡ ਹੁੰਦੀ।

ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਵੰਡ 'ਐਮ. ਜੀ.' ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ. ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਹਿਲਾ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੰਡ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਲਾਸ । ਮਹਿਲਾ ਵਾਰਸ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ 'ਐਮਜੀ' ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲਾਸ । ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ।

ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਹਿਤ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਹਿਤ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸਦੱਸਤਾ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਵਰਗਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰਸ ਇੱਕ ਬੇਸਹਾਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ, ਵੰਡਿਆ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਰਤਾ ਭਾਵ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਬਾਲਗ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੀ। ਕਰਤਾ ਹਿੰਦੂ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਇੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਅਟੁੱਟ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। [ਪੈਰਾਸਾਨ 10,15-16] [49-ਡੀ-ਜੀ; 50-ਏ; 51-ਈ-ਜੀ; 52-ਏ-ਬੀ]

1.2. ਇੱਕ ਕਰਤਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਕੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ

ਨਾਬਾਲਗ ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਰਤਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਕਰਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤ ਉਸ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਰਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਮਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖ਼ਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17-19] [52-ਸੀ-ਈ; 53-ਏ-ਬੀ]

ਗੁਰੂਪਦ ਖੰਡੱਪਾ ਮਗਦੂਮ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਬਾਈ ਖੰਡੱਪਾ ਮਗਦੂਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1978) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 383: [1978] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 761; ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰ ਸੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1986) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 567: [1986] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 254; ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ (ਆਈ. ਟੀ. ਵਿਭਾਗ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. (2002) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 342-ਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(1978) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 761 ਪੈਰਾ 11 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ

[1986] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 254 ਪੈਰਾ 12 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ

(2002) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 342 ਪੈਰਾ 13 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2009 ਦਾ 8642.

ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੂਡੀਕੇਚਰ ਦੇ 30.07.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਏ. ਐਸ. ਨੰ. 1996 ਦੀ 350

ਐੱਮ. ਅਰੁਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਅੰਮਾਨਿਅਮੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ]

ਜੈਅੰਤ ਮੁਥ ਰਾਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਰਾਏ ਅਬਰਾਹਮ, ਪੀ. ਵੀ. ਦਿਨੇਸ਼, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਵੀ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਯੋਤੀ ਪਰਾਸ਼ਰ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਵਤੀ ਰਾਘਵਨ ਲਈ) ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਦੀਪਾਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

1. ਇੱਕ ਮੂਲ ਗੌਂਡਰ ਆਪਣੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਪਲਾਨੀਸਾਮੀ (ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1) ਅਤੇ ਅਰੁਮੁਗਮ (ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 2) ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। 28.12.1971 ਨੂੰ ਮੂਲ ਗੌਂਡਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੇ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਹਰੇਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਿੱਚ ਮੂਲਾ ਗੌਂਡਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ (ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 5) ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ, (ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2) ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਬੇਟੀਆਂ ਭਾਵ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4.

2. ਉਸ ਦੀ ਛੋਟੀ ਧੀ ਨੇ 06.12.1989 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੂਲ ਗੌਂਡਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਛੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਦੋਵਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੂਲਾ ਗੌਂਡਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੇਟੀਆਂ ਅਰਥਾਤ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4 ਅਤੇ ਮਾਂ (ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 5) ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਰਿਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2. ਇਹ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਰਿਹਾਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰਿਹਾਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। 2 ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੋਵਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਹਾਈ ਪੱਤਰ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵੰਡ ਡੀਡ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2,24.04.1980 ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਜੋ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਹਾਈ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਿਹਾਈ ਡੀਡ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ

ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

4. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਹਾਈ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ।

5. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਮੂਲ ਗੌਡਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਹਾਈ ਪੱਤਰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਮੂਲਾ ਗੌਡਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ. 2 ਸਨ.

6. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਜਯੰਤ ਮੁਥ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵੀ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਤੱਥ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਕੋ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੂਲ ਗੌਡਰ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਧੀਆਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

7. ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਿੰਦੂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਐਕਟ) ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

"6. ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ-ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ (ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਹਨ-

(ਏ) ਇੱਕ ਲੜਕੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਣਵਿਆਹੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ-ਪਿਤਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਂਃ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਂ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ;

....."

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

"8. ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ - (1) ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਕੋਲ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਲਾਭ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹਨ; ਪਰ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

(2) ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ,

(ਏ) ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਜਾਂ ਚਾਰਜ, ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ, ਤੋਹਫ਼ੇ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ' ਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

"...

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (ਬੀ) ਧਾਰਾ 6, ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੰਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈਃ-

"4 (ਬੀ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹਿੰਦੂਆਂ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ।

"6. ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ -ਜਦੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹਿੱਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਕਲਾਸ। ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਮਹਿਲਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਮਿਟਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਤ

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1-ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਨਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2-ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

"19. ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਢੰਗ ਜੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰਸ ਇਕੱਠੇ ਇਕ ਅੰਤਰਿਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਲੈਣਗੇ,-

(ਏ) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਟੀ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਆਮ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ।

“30. ਨੇਮ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਃ-ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 (1925 ਦਾ 39) ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ-ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਰਵਾੜ, ਤਵਾਜ਼ੀ, ਇਲਮ, ਕੁਤੁੰਬਾ ਜਾਂ ਕਵਾਰੂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਤਰਵਾੜ, ਤਵਾਜ਼ੀ, ਇਲਮ, ਕੁਤੁੰਬਾ ਜਾਂ ਕਵਾਰੂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।

8. ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵੀ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੂਲ ਗੌਂਡਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ

ਸੰਪਤੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਰਤਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਖ਼ਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ।

9. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜਯੰਤ ਮੁਥ ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੂਲਾ ਗੌਂਡਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸੰਕਲਪੀ ਵੰਡ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸੰਸਦੀ ਦੇ ਦੋ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰ ਅਰਥਾਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 1/3 ਮੂਲ ਗੌਂਡਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜੋ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

10. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ, ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਤ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਕਲਾਸ-1 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ਜ ਸਿਰਫ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਗੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਪਰੰਤੂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਲਾਸ-1 ਮਹਿਲਾ ਵਾਰਸ ਹੈ, ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੇ ਵੰਡ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਵੰਡ ਮੂਲਾ ਗੌਂਡਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ । ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਹਿਲਾ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੰਡ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ

ਉੱਥੇ ਕਲਾਸ-। ਮਹਿਲਾ ਵਾਰਸ ਸਨ, ਮੂਲ ਗੌਂਡਰ ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲਾਸ-। ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ.

11. ਗੁਰੂਪਦ ਖੰਡੱਪਾ ਮਗਦੂਮ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਬਾਈ ਖੰਡੱਪਾ ਮਗਦੂਮ ਅਤੇ ਹੋਰ [1] ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਕੀ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵੰਡ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮੰਨੀ ਗਈ ਵੰਡ ਸੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ "ਇੱਕ ਅਸਲ ਵੰਡ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਕਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਠੋਸ ਹਕੀਕਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

12. ਵੈਲਥ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰ ਸੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [2] ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਭਾਈਵਾਲ ਸਨ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਪੁੱਤਰ, ਦੋ ਪੋਤੇ ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਬਕਾਇਆ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਗਏ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਬਕਾਇਆ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲਾਸ-1 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਸਾਰੇ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਃ-

"22. ਅੱਜ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ; ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਰਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਪੁਰਸ਼ ਵਾਰਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਵਾਰਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਵਾ, ਮਾਂ, ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਧੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

[1](1978) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 383

[2](1986) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 567

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਬਕਾਇਆ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇਗਾ।

13. ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ (ਆਈ. ਟੀ. ਵਿਭਾਗ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਅਰੀਫੁਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [3] ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:-

"3. ... ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀ ਡਬਲਯੂ ਟੀ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰ ਸੇਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਪਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਐੱਚ ਯੂ ਐੱਫ ਦੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2 ਤੋਂ 5 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਟੀ. ਐਮ. ਦੋਰਾਈਸਵਾਮੀ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਨਾ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ।

14. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਗੰਡਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਤ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਕਈ ਮਹਿਲਾ ਕਲਾਸ-1 ਵਾਰਸ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ।

15. ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਹਿਤ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਹਿਤ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸਦੱਸਤਾ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਵਰਗਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰਸ ਇੱਕ ਬੇਸਹਾਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸਾਂਝੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ, ਵੰਡਿਆ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

[1](2002) 10 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 342

16. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕਰਤਾ ਭਾਵ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਨਾਬਾਲਗ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੀ। ਕਰਤਾ ਹਿੰਦੂ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਅਟੁੱਟ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

17. ਇੱਕ ਕਰਤਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਰਤਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਕਰਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤ ਉਸ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਰਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਮਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖ਼ਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

18. ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਿਤੀ 10.03.1973 ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਡੀਡ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 17 ਸਾਲ ਸੀ। 24.04.1980 ਨੂੰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵੰਡ ਹੋਈ. 1 ਅਤੇ 2 (ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ) ਅਤੇ ਇਸ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮਿਤੀ 24.04.1980 ਦੀ ਵੰਡ ਡੀਡ, ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, 30.04.1980 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡੀਡ ਕੀਤਾ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 5 ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।

ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.07.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ 29.11.1994 ਦੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler